

[Ellinger.]
hovedet gennemføre? Det ærede Medlem mener, at man i 15 Aar kunde bruge 15 Mill. Kr. Ja, men nu bruger vi Aar efter Aar 300 000 Kr., vistnok ikke, fordi Statens Finanser sætter denne Grænse, men som Udtryk for en Tvivl, der har grebet alle her paa Rigsdagen eller i alt Fald de fleste, og saa er det, jeg kunde ønske, at man i Tide skal faa Sagen undersøgt og eventuelt se den sørgelige Sandhed lige i Øjnene.

M. C. Jensen: Jeg har nu ikke det Indtryk, at naar man har indskrænket sig til at anvende 300 000 Kr. om Aaret, er det et Udtryk for Tvivl om, at det vil være forsvarligt, baade økonomisk og paa anden Maade, at gaa videre. Jeg har den Opfattelse, at det blev besluttet først at bygge den ene Havn, før man i væsentlig Omfang tog fat paa den anden, og at dette er Grunden til, at man har anvendt saa lille et Beløb. Maa jeg fremdeles bemærke, at der særlig var to Hensyn, der gjorde sig gældende i Kommissionen; det første var Hensynet til, at Havneanlæget maatte holdes indenfor en saadan finansiel Ramme, at vort Land kunde magte det, og det andet var, at Havnen dog maatte være saa stor, at den ud fra alle de forhaandenværende Oplysninger — og der var mange — maatte anses for at kunne besejles under alle Forhold. Og jeg tror, at med de Rammer, der er givet Havnen, vil man kunne besejle den under alle Forhold. Der foreligger ikke det mindste i modsat Retning; der foreligger ikke det mindste, der kan tyde paa, at der kan være grundet Tvivl om, at Havnen kan bruges. Endelig vil jeg til Slut bemærke, at Havnen er tænkt som en Fiskerihavn; men at der ved Siden af kommer Trafik ind i Havnen, kan jo ingen have noget at indvende imod.

Hauch: Det ærede 10de Medlem for 6te Kreds (Josiasen) fremdrog under Forhandlingen i Gaar den Stilling, hvori 11 Statshusmænd befinder sig, som har faaet Jord fra Herregaarden Hessel. Det ærede Medlem anførte, at disse Husmænd var daarligt stillede. Jeg stiller mig ved Siden af det ærede Medlem og siger, at de er ganske utvivlsomt daarligt stillede, og selv om de to sidste Aars ualmindelige Vejrforhold med den stærke Nedbør har forøget deres Vanskeligheder udover det normale, maa man sikkert sige, at de ogsaa under normale Vejrforhold vilde være ret daarligt stillede. Det ærede Medlem anførte i Gaar, at der til hvert af disse Husmandsbrug var ud-

stykket 5 Tdr. Land Ager og 6 Tdr. Land Kær, og at Bygningerne var indrettet for et Brug paa en halv Snes Tønder Land Ager, og derfor er der slet ingen Tvivl om, at disse Statshusmænd burde hjælpes, hvis det er muligt. Jeg stiller mig altsaa ved Siden af det ærede Medlem og beder om, at man vil være behjælpelig med at faa deres Forhold forbedret, og det sker utvivlsomt bedst derved, at de kommer i Besiddelse af mere Agerjord. Den Kalamitet, som man her staar overfor, vilde man sikkert kunne have undgaet, dersom man i Stedet for at lave 11 Brug med 5 Tdr. Land Agerjord og 6 Tdr. Land Kær havde lavet 6 Brug med 9 Tdr. Land Agerjord og en halv Snes Tønder Land Kær. Saa vilde det være blevet fortræffelige Brug af den Slags, vi har saa mange af her i Landet. Jeg glæder mig over, at den højtærede Landbrugsminister gav Tilsagn om, at man fra Landbrugsministeriets Side vil stille sig velvilligt til et Forslag, der eventuelt maatte komme fra Jordlovsudvalget om Hjælp til disse Husmænd, der i Virkeligheden er daarligt stillede.

Det er den ene Side af Spørgsmaalet. Den anden Side af samme Sag er, at det ærede Medlem tog Anledning til ud fra dette Forhold at rette et meget stærkt Angreb paa Lensnævnet og Lensnævnets Administrationsforhold. Jeg behøver ikke at komme nærmere ind herpaa; bl. a. fordi den højtærede Landbrugsminister og den højtærede Justitsminister saa klart og tydeligt har givet Udtryk for, at Lensnævnet for sit Vedkommende ikke kan siges at have noget Ansvar i denne Sag. Men i øvrigt giver hele dette Spørgsmaal mig Anledning til at gøre et Par Bemærkninger om Lensnævnets Virksomhed paa den ene Side og Jordlovsudvalgets Virksomhed paa den anden Side, fordi jeg har det Indtryk, at man ude omkring i Landet ikke er rigtig klar over, hvordan Arbejdsfordelingen er mellem disse to Institutioner. Jeg har ogsaa et Indtryk af, at man heller ikke altid paa Rigsdagen er fuldstændig klar derover, og det er vel i og for sig ikke uforstaaeligt. Lensnævnets Opgave er knyttet til dette at faa afløst Majoraterne, og Lensnævnet har blandt sine Opgaver her bl. a. den at godkende det Jordtilliggende, som Lensloven forlanger at Majoraterne skal stille til Raadighed for Udstykningen. Nu er Lensnævnet henvist til, dersom vedkommende Besidder ønsker at afstaa Jord af sin egen Besiddelse, at tage denne Jord. Der staar ganske vist i Lensloven, at det skal være Jord, der er velegnet til